

Meta-Analysis Investigating the Impact of Adopting International Financial Reporting Standards (IFRS) on Financial Reporting Comparability and Market Liquidity

Pravin Sadri (corresponding author)

Department of Accounting, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran.

dr.sadricourse@gmail.com.

Fatemeh Masoumi

Department of Accounting, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran.

Majid Davodi Nasr

Department of Accounting, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran,

---

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received: 232 May 2024

Accepted: 15 Sep 2024

Keywords:

Adoption of international financial reporting standards, comparability of financial reporting, market liquidity, Meta-analysis.

Abstract

This meta-analysis investigates the influence of adopting international financial reporting standards (IFRS) on financial reporting comparability and market liquidity. The study falls within the domain of empirical accounting research, specifically descriptive research. The statistical population comprises 32 articles from reputable databases covering the period from 2010 to 2022. Additionally, domestic scientific-research publications from 2010 to 2022 were considered. Meta-analysis was employed for data analysis. The findings indicate that IFRS adoption affects the comparability of companies' financial reporting. Neither sample size nor statistical method significantly impacted the relationship between IFRS acceptance and financial reporting comparability. However, IFRS adoption does impact market liquidity, with the calculation method for market liquidity playing no moderating role in this relationship. Auditors are encouraged to pay more attention to the stability of a company's processes and conduct investigations more sensitively and accurately when a company encounters a deterioration in process stability. Furthermore, it is proposed that auditing bodies with the authority to develop national accounting standards place greater emphasis on a rules-based approach in interim standards to increase the transparency of accounting information.

© The Author(s). Publisher: Islamic Azad University of Aliabad Katoul Branch.

فرا تحلیل تأثیر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی و نقدینگی بازار

پروین صدری (نویسنده مسئول)

گروه حسابداری، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

dr.sadricourse@gmail.com

فاطمه معصومی

گروه حسابداری، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

مجید داوودی نصر

گروه حسابداری، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقاله حاضر فرا تحلیل تأثیر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار را مورد بررسی قرار می‌دهد. این پژوهش از نظر تئوری، در حیطه پژوهش‌های اثباتی حسابداری، از لحاظ طبقه بندی بر مبنای هدف از نوع پژوهش‌های توصیفی است. برای جامعه آماری این پژوهش، ۳۲ مقاله در بازه زمانی ۲۰۲۲-۲۰۱۰ از پایگاه‌های داده معتبر انتخاب شده است. همچنین از پژوهش‌های انجام شده در نشریات معتبر علمی- پژوهشی داخلی در بازه زمانی ۱۴۰۱-۱۳۸۹ استفاده شده است. داده‌ها با روش فرا تحلیل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأثیر دارد. حجم نمونه و روش آماری تأثیری بر رابطه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی ندارد. اما پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأثیر دارد. نحوه محاسبه نقدینگی بازار رابطه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نقدینگی بازار نقش تعدیل کننده ندارد. به حساب‌رسان پیشنهاد می‌شود به ثبات رویه شرکت‌ها توجه بیشتری نموده و در صورتی که شرکتی با کاهش ثبات رویه مواجه شده، رسیدگی‌ها را با حساسیت و دقت بالاتری انجام دهند. همچنین به سازمان حسابرسی به‌عنوان مرجع تدوین استانداردهای حسابداری ملی پیشنهاد می‌گردد به‌منظور افزایش شفافیت اطلاعات حسابداری، اهمیت بیشتری به رویکرد مبتنی بر قواعد در استاندارد گذار بدهد.
تاریخچه مقاله: تاریخ دریافت: ۰۳ خردادماه ۱۴۰۳ تاریخ پذیرش: ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۳	
واژگان کلیدی: پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار، فرا تحلیل.	

۱. مقدمه

هدف استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی، تهیه صورت‌های مالی شرکت‌های سهامی در قالب یک استاندارد جهانی است. با پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی یک شرکت می‌تواند صورت‌های مالی خود را با اصول مشابه به شرکت‌های رقیب خارجی ارائه کند. در نتیجه قابلیت مقایسه بین اطلاعات این شرکت‌ها وجود داشته باشند. همچنین به‌کارگیری استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی می‌تواند برای شرکت‌هایی که قصد افزایش سرمایه‌گذاری خارجی خود را دارند، سودمند باشد که در این پژوهش از دو شاخص پذیرش اختیاری و اجباری استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی استفاده شده است (بولو و همکاران، ۱۳۹۶؛ کوکی، ۲۰۱۹).

بررسی‌های انجام شده توسط مؤسسه حسابداران خبره در انگلستان و ولز^۲ (۲۰۱۴)، دی جورج^۳ و همکاران (۲۰۱۶) نتیجه گرفتند که پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی باعث بهبود شفافیت، کیفیت اطلاعات مالی و مقایسه گزارشگری مالی شده است. برخی از مطالعات دیگر بر شباهت‌های رویدادهای اقتصادی شرکت‌ها در توسعه معیارهای مقایسه تمرکز دارند. این اقدامات به ویژه برای استفاده کنندگان گزارش‌های مالی که به خروجی‌های فرآیند گزارشگری مالی علاقه‌مند هستند، مرتبط است. بنابراین، کاربران می‌توانند به راحتی اطلاعات مالی شرکت‌هایی را که با رویدادهای اقتصادی مشابهی مواجه هستند مقایسه کرده و استانداردهای حسابداری یکسانی را اعمال کنند (اوپارس^۴ و همکاران، ۲۰۲۱).

این مطالعه از فراتحلیل مطالعات تجربی موجود در مورد تأثیر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی برای به دست آوردن دیدگاه عینی در مورد تأثیر بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار استفاده می‌کند. نتایج گزارش شده برای مطالعات فوق منعکس کننده تفاوت‌های اساسی در عملیاتی سازی ساختار مقایسه است. روش‌ها و معیارهای مقایسه‌پذیری باید سازگار

^۱ Kouki

^۲ ICAEW

^۳ De George

^۴ Opere

باشند، زیرا در توسعه سیاست‌ها برای بهبود قابلیت مقایسه ضروری هستند. اگرچه برخی از مطالعات در مورد مزایای مقایسه پذیری پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی موافق هستند، تعداد قابل توجهی از مطالعات وجود دارد که نتایج متضادی را حتی برای مطالعاتی که از معیارهای مشابهی استفاده می‌کنند گزارش می‌دهند. بنابراین، ما نتایج ترکیبی را در مطالعات تجربی بررسی می‌کنیم و عواملی مانند محیط، حجم نمونه، دوره نمونه و طرح مطالعه را شناسایی می‌کنیم که می‌تواند بر نتایج تجربی تأثیر بگذارد. با توجه به نتایج به دست آمده و اهمیت تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بررسی مقالات در این زمینه و رسیدن به یک نتیجه در مورد تناقضات در مقالات ضروری و لازم به نظر می‌رسد. همچنین نیاز مدیران و سهام داران و وام دهندگان و دیگر عناصر عرصه مالی به مطالعاتی جامع که تمام این عوامل تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را با هم و به شکل قابل اتکایی توضیح دهد همچنان درجای خود باقی است.

هدف کلی تحقیق ارائه پاسخی به تناقضات و ناسازگاری های تحقیقات مربوط به اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار می باشد. اهداف فرعی عبارتند از: بررسی اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت ها، بررسی حجم نمونه و روش آماری جهت تعدیل پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت ها، بررسی نحوه محاسبه قابلیت مقایسه گزارشگری مالی جهت تعدیل اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت ها، بررسی اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار، بررسی حجم نمونه و روش آماری جهت تعدیل اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار، بررسی نحوه محاسبه نقدینگی بازار جهت تعدیل اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار.

۲. مبانی نظری

گزارشگری مالی به ارائه صورت های مالی به شکل جامع توسط کاربران اطلاعات مالی مربوط می شود. گزارشگری مالی در واقع فرآیند ابلاغ اطلاعات مالی بوده و ابزار برای نظارت می باشد. تاکنون محققان مختلفی به بررسی گزارشگری مالی پرداخته اند. در حالی که در بخش دولتی، اهداف گزارشگری مالی می تواند فقط ظاهری بوده و در مورد چگونگی استفاده از منابع مالی پرداخت-کنندگان مالیات در سطح تسهیلات زیرساختاری و اجتماعی باشد. در بخش خصوصی، هدف از گزارشگری مالی، گزارش چگونگی استفاده از منابع مالکان برای تولید درآمد و اینکه آیا چنین استفاده ای منجر به کاهش ثروت آنها خواهد شد یا ثروت آنها را افزایش خواهد داد. ادبیات تحقیق تاکید دارند که گزارش های مالی با دقت و با کیفیت ابزار سودمندی برای انجام تحلیل های مالی، تجزیه و تحلیل امکان سنجی و تفسیر اطلاعات می باشند. به عنوان مثال، کالیسکی^۵ (۲۰۰۱) مشخص کرده است که گزارش های مالی خوب بر عناصر مالی و روابط تبادلی بین آنها تاکید دارند، به طوری که کاربر می تواند به آسانی مقایسه هایی را بین آنها انجام داده و سپس تصمیم گیری درستی داشته باشد. گزارش های مالی خوب می توانند عملکرد مالی جاری و گذشته شرکت را نشان می دهند، به طوری که کاربر می تواند در مورد عملکرد مالی آتی مورد نیاز شرکت پیش بینی داشته باشند.

به دلیل این واقعیت که کیفیت گزارش مالی می تواند گزارش اطلاعات دقیق و سالم را تضمین کرده و شرکت را وادار به داشتن اطلاعات دقیق و سالم بکند، که به نوبه خود می تواند تضاد اطلاعات ارائه شده برای هر دو سهامداران و ذینفعان شرکت و سایر فعالان بازار را کاهش دهد. نتایج پژوهش محققان در سالهای اخیر نشان می دهد که افشای سریع گزارشگری مالی موجب ایجاد بازده مثبت غیرعادی برای شرکتها و تاخیر در گزارشگری مالی، با بازده منفی غیرعادی همراه است. این موضوع نشان دهنده توجه سهامداران به زمان گزارشگری مالی است و از دید سهامداران افشای سریع، اخبار خوب و افشای با تاخیر، خبر بد تلقی می شود.

---

⁵ Kaliski

آنچه در تعاریف اقتصادی از "نقدینگی" یاد می شود: توانایی افزایش پول نقد برای تامین نیازهای روزمره و ضروری است. این نوع نقدینگی، همان نقدینگی احتیاطی یا پشتوانه است که با نقدینگی بازار، درجه سهولت تبدیل دارایی بدون از دست دادن ارزش آن، رابطه نزدیکی دارد. نقدینگی و سودآوری دو موضوع مهمی هستند که مورد توجه خاص اندیشمندان و مدیران مالی شرکت ها قرار دارند. البته بعضی ها نقدینگی را واجد اهمیت بیشتر می دانند و معتقدند که اگر شرکتی سودآور نباشد مریض است ولی اگر نقدینگی نداشته باشد، در حال مرگ است. به عبارت دیگر احتمال این که شرکتی سودآور نباشد و به حیات ادامه دهد وجود دارد، ولی بدون نقدینگی نمی تواند به بقای خود ادامه دهد. مدیریت نقدینگی یکی از مباحث اصلی مدیریت مالی شرکت ها می باشد. نقدینگی، توانایی شرکت را در انجام تعهدات کوتاه مدت را نشان می دهد. به عبارت دیگر، نقدینگی شرکت رابطه بین وجه نقدی است که در دوره کوتاه مدت در اختیار شرکت قرار خواهد گرفت و وجه نقدی که شرکت به آن نیاز خواهد داشت (طالبی، ۱۳۷۵، ۱۱۱).

نمود اصلی میزان نقدینگی شرکت، دارایی های جاری است. جریان خروجی نقدی و جریان ورودی نقدی نیز، تعیین کننده سطح دارایی جاری و بدهی جاری شرکت می باشند (طالبی، ۱۳۷۵، ۱۱۲). اگر از جنبه تخصصی به این موضوع بنگریم، متوجه می شویم که سیاست ها و اقدام های مدیریت در اداره کردن سازمان برای رسیدن به وضعیت بهینه و جذب نقدینگی مناسب بسیار اهمیت دارد. بسیاری از سازمان ها با استفاده از نظام بودجه بندی، بر تمامی اعمالی که با نقدینگی و گردش آن ارتباط دارند از تولید، فروش و دریافت ها گرفته تا مخارج جاری، سرمایه ای، خرید انواع قطعه ها، ملزومات، مواد اولیه و غیره، پرداخت دیون، بدهی ها، اصل و سود وام های دریافتی و سایر موارد را تحت نظارت داشته و ورود و خروج نقدینگی و زمان هایی را که حتی به تامین مالی نیاز می باشد در دست دارند و در این وضعیت با کمترین مشکل ها روبرو می شوند.

هر نوع فعالیتی که شرکت می خواهد انجام دهد نیاز به سرمایه دارد که این وجوه توسط سرمایه-گذاران تأمین می شود که در اینجا عملاً از دو گروه سرمایه گذار یاد می کنیم. یک گروه سهامداران شرکت هستند و گروه دوم وام دهندگان می باشند که وجوه را به صورت وام و اعتبار در اختیار

شرکت قرار می‌دهند و آن‌هایی که وام به شرکت می‌دهند توقع بهره دارند و این پرداخت بهره بدون توجه به بازدهی و سوددهی شرکت می‌باشد ولی سهامداران در اصل مالک شرکت بوده و در سود و زیان آن شریک می‌باشد (ابزری و همکاران، ۱۳۹۶، ۷۴). در ایران شرکت‌ها با محدودیت منابع تأمین مالی مواجه هستند و فقط از طریق سیستم بانکی و فروش سهام جدید تأمین مالی می‌کنند لذا شرکت‌ها در تأمین منابع مالی ارزان قیمت با محدودیت مواجه هستند. همان‌طور که می‌دانیم سهام عادی گران‌ترین منابع تأمین مالی می‌باشد و باعث می‌شود که میانگین موزون هزینه سرمایه شرکت شدیداً بالا رفته و اگر شرکت در قبال سرمایه سهامدار عادی نتواند بازده مورد انتظار سهامدار را تأمین کند ارزش بازار سهام شرکت کاهش می‌یابد (ابزری و همکاران، ۱۳۹۶، ۷۴).

روش فراتحلیل در موارد معدودی توسط محققان حسابداری در حوزه‌هایی که به بررسی جهت و شدت روابط بین متغیرهای گوناگون پرداخته و به نتایج متناقض دست یافته‌اند، بکار رفته است. در فرا تحلیل، به کمک روش‌های آماری، سعی می‌شود که یک برآوردگر آمیخته از نتایج و مطالعات قبلی برای پارامترهای ناشناخته جامعه، استخراج و با حفظ خطای کل (یا کمتر از خطای مطالعات قبلی) ارائه شود. علاوه بر ارائه تخمین مناسب و قابل قبول از پارامتر جامعه آماری، فرا تحلیل، توانایی پیدا کردن تضاد در نتایج حاصل از مطالعات مختلف و شناسایی الگوهایی در بین آن‌ها به همراه کشف منشاء اختلافات را دارد. فواید اصلی این رویکرد، تجمیع اطلاعاتی است که منجر به ایجاد توان آماری بیشتر نسبت به مطالعات فردی می‌شود که برای تخمین نقطه‌ای پارامتر جامعه صورت می‌گیرد (لیبراتی، ۲۰۰۹). متأسفانه فرا تحلیل روی چندین مطالعه کوچک نمی‌تواند به منزله اجرای یک بررسی و تحقیق بزرگ باشد. در حقیقت تجمیع مطالعات کوچک نتیجه‌ای مشابه با یک مطالعه وسیع و گسترده را ندارد. از طرفی برخی معتقدند که ضعف دیگری این روش آن است که منابع و منشاء اریبی یا سوگیری تحقیقات در فرا تحلیل کنترل نمی‌شوند. یک فرا تحلیل خوب نمی‌تواند برای طراحی ضعیف یا اریبی در مطالعات صورت گرفته، راه حلی ارائه دهد. همچنین فرا تحلیل‌های که شامل تعداد زیادی مطالعات ضعیف‌تر هستند، متغیر پیش‌بینی کننده سطح مطالعه را

---

⁶ Liberati

اضافه کرده که نشان دهنده کیفیت روش شناختی مطالعات برای بررسی تأثیر کیفیت تحقیق بر اندازه اثر است (موهر و همکاران، ۲۰۱۰).

یک فرا تحلیل می‌تواند آزمونی انجام دهد که مشخص کند آیا نتایج مطالعات، تنوع بیشتری نسبت به تنوع مورد انتظار به دلیل نمونه‌گیری تعداد مختلف شرکت کنندگان در تحقیق را نشان می‌دهد. علاوه بر این، ویژگی‌های مطالعه مانند ابزار اندازه‌گیری مورد استفاده، نمونه‌گیری از جمعیت، یا جنبه‌هایی از طراحی مطالعات و تحقیقات می‌توانند به شکل تغییر کنند تا منجر به کاهش واریانس برآوردگر نهایی شود. کاربردهای دیگر روش‌های فرا تحلیل شامل توسعه و اعتبارسنجی مدل‌های پیش بینی است، جایی که ممکن است از فرا تحلیل برای ترکیب داده‌های محققان و دانشمندان از مراکز مختلف استفاده شده و یک ارزیابی عمومی برای مدل‌های ارائه شده تعیین شود. نتایج یک فرا تحلیل را می‌توان در قالب یک نمودار درختی یا جنگلی نشان داد. در فرا تحلیل، نتایج حاصل از مطالعات با استفاده از روش‌های مختلف ترکیب می‌شوند. یک رویکرد که اغلب در فرا تحلیل‌های مراقبت‌های بهداشتی مورد استفاده قرار می‌گیرد، «روش واریانس معکوس» است (موهر و همکاران، ۲۰۰۹).

۳. پیشینه تحقیق

۱.۳. پیشینه داخلی

سعدی و همکاران (۱۴۰۳) در مطالعه‌ای به بررسی «تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر شفافیت مالی، ارزش‌های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی» پرداختند. هدف اصلی این تحقیق بررسی تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش‌های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی به عنوان شاخص‌های کیفیت اطلاعات حسابداری می‌باشد. در این راستا، اطلاعات لازم برای تحقق بخشیدن به اهداف پژوهش، از روش تحقیق میدانی و با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری شده است. جامعه آماری، شامل اساتید و خبرگان حرفه، مشاوران، تحلیل‌گران مالی و فعالان بازار سرمایه به عنوان استفاده کنندگان از صورتهای مالی

---

⁷ Moher

شرکتها میباشد. با توجه به یافته های پژوهش و نتایج داده ها که از ۲۳۴ پرسشنامه استخراج گردیده، نشان می دهد که شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحدهای تجاری پذیرنده، باعث افزایش مربوط بودن، شفافیت و قابلیت مقایسه صورتهای مالی شده و به طور کلی منجر به بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری و ارائه ارقام با کیفیت تر خواهد شد.

احمدیان و همکاران (۱۴۰۲) در مطالعه ای به بررسی «تأثیر اتخاذ استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی: شواهد فراتحلیلی» پرداخته اند. در این پژوهش، تحلیلی جامعی از مطالعاتی که به بررسی اثرات پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی پرداخته-اند صورت گرفته است. بر مبنای تجزیه و تحلیل ۲۴۳ مشاهده، نتایج فراتحلیل و فرارگرسیون حاکی از آن است که پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، به طور کلی تأثیر مثبت و معناداری بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی داشته است، اما اندازه اثر اتخاذ این استانداردها، به عوامل متعددی مانند شیوه پذیرش اجباری یا داوطلبانه، ساختار قانونی کشورها و ضمانت اجرایی حسابداری و حسابرسی کشورهای مورد بررسی بستگی دارد.

کرمی و همکاران (۱۴۰۰) در مطالعه ای به بررسی «بررسی روابط بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی) و حمایت از سرمایه گذاران با مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» پرداختند. هدف از انجام این پژوهش تعیین روابط بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و حمایت از سرمایه گذاران با مدیریت سود در شرکت ها است. نتایج پژوهش نشان می دهد که بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، حمایت از سرمایه گذاران و مدیریت سود رابطه ای معنادار برقرار است و مدیران شرکت ها باید به استراتژی ها و خط مشی های مربوط به استانداردهای گزارشگری مالی توجه نمایند تا بتوانند به حمایت از سرمایه گذاران و مدیریت سود بپردازند و موجب بهبود عملکرد شرکت ها شوند.

۲.۳. پیشینه خارجی

گوما گوما^۸ و همکاران (۲۰۲۳) در مطالعه ای به بررسی "آیا الزامات افشای استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی هزینه سرمایه را کاهش می دهد؟ شواهد از شرکت های اروپایی" پرداختند. این مطالعه تأثیر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی را بر هزینه سرمایه برای شرکت های فهرست شده در STOXX Europe ۶۰۰ با استفاده از نمونه ای از ۹۷۷۳ مشاهدات سالانه شرکت بین سال های ۱۹۹۴ و ۲۰۲۲ تجزیه و تحلیل می کند. هزینه سرمایه با استفاده از مدل نسبت قیمت - درآمد - رشد را اصلاح می شود و از سیستم GMM برای بررسی تأثیر استانداردهای استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر هزینه سرمایه حقوق صاحبان سهام استفاده کرد. نتایج ما نشان می دهد که پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی هزینه سرمایه شرکت را کاهش می دهد. ما تحلیل های حساسیت مختلفی را برای اطمینان از قابلیت اطمینان نتایج خود انجام دادیم. به طور کلی، این مطالعه به ادبیات موجود در مورد پیامدهای هزینه سرمایه سهام در پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی کمک می کند و بینش های ارزشمندی را برای سرمایه گذاران، تنظیم کننده ها و سیاست گذاران ارائه می دهد.

اکاسیک^۹ و همکاران (۲۰۲۳) در مطالعه ای به بررسی «استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی، توسعه مالی و نابرابری درآمد: یک مطالعه تجربی با استفاده از تحلیل میانجیگری» پرداختند. نابرابری درآمد همچنان یک موضوع نگران کننده است. کار اولیه روی توسعه اقتصادی نشان می دهد که با رشد اقتصاد یک کشور، درآمدها افزایش می یابد و هرگونه اختلاف درآمدی را کاهش می دهد. با این حال، شواهد فزاینده ای وجود دارد که با توسعه کشورها، نابرابری درآمد در واقع بدتر می شود. برخی از مطالعات استدلال می کنند که این نتیجه توسعه مالی و رشد بخش مالی است. اگرچه تحقیقات تجربی زیادی در مورد رابطه بین توسعه مالی و نابرابری درآمد وجود دارد، هیچ کار قبلی که بررسی کند چگونه استانداردهای حسابداری، به ویژه استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، ممکن است بر این رابطه تأثیر بگذارد، وجود ندارد. این مطالعه به بررسی رابطه استانداردهای بین

---

⁸ Ghouma

⁹ Akisik

المللی گزارشگری مالی و توسعه مالی با نابرابری درآمد با استفاده از تحلیل میانجی گری در دوره ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۸ می پردازد. نتایج نشان می دهد که تأثیر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نابرابری درآمد با واسطه توسعه مالی است. علاوه بر این، رابطه مستقیمی بین استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و نابرابری وجود دارد.

اوپارس و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای به بررسی «فرا تحلیل تأثیر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار و هزینه سرمایه» پرداختند. نتایج حاکی از آن است که پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدشوندگی بازار و کاهش هزینه حقوق صاحبان سهام را افزایش داده است. همچنین در این مطالعه بر اهمیت این ویژگی‌های مطالعه تأکید می‌کند و خواهان مطالعات بیشتر با تمرکز بر هزینه بدهی و همچنین مطالعاتی با استفاده از داده‌های اخیر برای انعکاس تغییرات استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی است. این مطالعه باید مورد توجه تنظیم‌کننده‌ها و سیاست‌گذاران باشد، زیرا انتظار می‌رود که آنها تأثیرات اتخاذ استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی را ارزیابی کنند.

۴. روش تحقیق

این پژوهش از نظر تئوری، در حیطه پژوهش‌های اثباتی حسابداری قرار می‌گیرد. پژوهش اثباتی شامل مجموعه روش‌هایی است که علاوه بر بیان مشاهدات، به بررسی روابط بین متغیرهای مورد مشاهده نیز می‌پردازد. همچنین، این پژوهش از لحاظ طبقه بندی بر مبنای هدف از نوع پژوهش‌های توصیفی است. از نظر نوع زمان انجام پژوهش، این پژوهش پس رویدادی است. برای جامعه آماری این پژوهش، از ۳۲ مقاله استفاده شده است. در شناسایی مطالعات مربوطه، ما با جستجوی الکترونیکی با استفاده از کلمات کلیدی یا عبارات جستجو مانند "استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی"، "پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی"، "استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی"، "استانداردهای گزارشگری بین المللی"، "گزارشگری مالی بین المللی" و "استانداردهای حسابداری بین المللی" شروع می‌کنیم. همچنین لازم است که جستجو حاوی عبارات زیر باشد: «مقایسه»،

«هماهنگی»، «تنوع»، «انتقال اطلاعات»، «نقدینگی»، «وام» و «بدهی» باشد. جستجوی الکترونیکی در دوره زمانی ۲۰۱۰-۲۰۲۲ در پایگاه‌های داده زیر انجام می‌شود: ProQuest، Business Source، Emerald، Google Scholar، و SSRN. همچنین پژوهش‌های انجام شده داخلی زمینه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار تحلیل محتوای مقالات منتشره در نشریات علمی- پژوهشی داخلی رشته‌های حسابداری و مالی براساس فهرست نشریات علمی دارای اعتبار معاونت پژوهش وزارت علوم تحقیقات و فناوری، در بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۴۰۱ انتخاب شدند.

۱.۴. فرضیه های تحقیق

مفاهیم و متغیرهای ذکر شده برای فرضیه ها با استفاده از روش فراتحلیل در مقالات مورد بررسی استخراج شده است.

فرضیه اول: پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت ها تأثیر دارد.

فرضیه دوم: حجم نمونه و روش آماری اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت ها تعدیل می کند.

فرضیه سوم: نحوه محاسبه قابلیت مقایسه گزارشگری مالی اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می کند.

فرضیه چهارم: پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار تأثیر دارد.

فرضیه پنجم: حجم نمونه و روش آماری اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می کند.

فرضیه ششم: نحوه محاسبه نقدینگی بازار اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می کند.

۲.۴. قلمرو پژوهش

قلمرو موضوعی این پژوهش فراتحلیل تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، نقدینگی بازار می باشد. قلمرو مکانی مقالات مرتبط با موضوع از سایت های اینترنتی و بانک های اطلاعاتی است و همچنین قلمرو زمانی جستجوی الکترونیکی در دوره زمانی ۲۰۲۲-۲۰۱۰ و پژوهش های انجام شده داخلی در بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۴۰۱ می باشد.

۳.۴. تعاریف متغیرهای تحقیق

گزارشگری مالی: گزارشگری مالی به ارائه صورت های مالی به شکل جامع توسط کاربران اطلاعات مالی مربوط می شود. گزارشگری مالی در واقع فرآیند ابلاغ اطلاعات مالی بوده و ابزار برای نظارت می باشد (اوبازی، ۲۰۰۵). همچنین، گزارشگری مالی ابزار واسطه ای برای ابلاغ اطلاعات در مورد امورات مالی سازمان های انتفاعی و غیرانتفاعی بوده و خدمات مهمی محسوب می شود که به دلیل گسترش حرفه حسابداری به جوامع سیستم های اقتصادی و اجتماعی اهمیت زیادی دارد (دی فاند، ۲۰۱۰).

نقدینگی بازار: توانایی افزایش پول نقد برای تامین نیازهای روزمره و ضروری است. به این ترتیب، شرکتی که پول نقد کافی برای پرداخت به کارپردازان و کارمندان خود و تهیه وجوه برای سرمایه گذاری هایش را در اختیار داشته باشد، نقدینگی نامیده می شود. این نوع نقدینگی، همان نقدینگی احتیاطی یا پشتوانه است که با نقدینگی بازار، درجه سهولت تبدیل دارایی بدون از دست دادن ارزش آن، رابطه نزدیکی دارد.

فراتحلیل: یک روش تجزیه و تحلیل آماری است که از ترکیب نتایج متعدد آنالیزهای آماری حاصل می شود. مطالعات علمی با روش فرا تحلیل زمانی انجام می شود که چندین مطالعه علمی وجود داشته که همگی برحسب یک هدف یا بررسی وجود یک اثر (تیمار) صورت گرفته شده و بخواهیم نتایج و همچنین خطای آنها را با یکدیگر مقایسه و نتیجه جدید به عنوان برآیند نتایج

قدیم، حاصل نماییم. در هر یک از روش‌های تحلیلی، میزان خطای مشخصی توسط محقق گزارش شده است. در فرا تحلیل قرار است به کمک نتایج بدست آمده، خطای مورد مطالعه کاهش یافته و ترکیبی از همه تحقیق‌ها حاصل شود. به همین علت این نوشتار را به موضوع فرا تحلیل و کاربردهای آن اختصاص داده‌ایم تا بهترین و کم‌خطاترین نتیجه ممکن حاصل شود.

۵. یافته‌های پژوهش

۱.۵. آزمون فرضیه‌های پژوهش

۱.۱.۵. سوء گیری (تورش) انتشار فرضیه اول

جدول ۱. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بی‌خطر) کلاسیک

۶/۵۹۷۶۳	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۰۰	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۵	آلفا
۲	باقیمانده (دنباله)
۱/۹۵۹۹۶	برای آلفا
۱۰	تعداد مطالعات مشاهده شده
۱۰۴۰۰	تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می‌رساند

با توجه به داده‌های جدول ۱ باید تعداد ۱۰۴۰۰ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۰۴۰۰ مطالعه دیگر انجام گیرد تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیلها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات و نتایج به‌دست آمده در این پژوهش را نشان می‌دهد. تعداد ۱۰۴۰۰ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۲.۵.۱. آزمون فرضیه اول

فرضیه اول: پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکتها تأثیر دارد.

جدول ۲. خلاصه اطلاعات مربوط به فراتحلیل بر روی پژوهش های نمونه

ردیف	نویسنده	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	آماره Z	سطح معناداری
۱	Ward& Lowe (2017)	۰/۱۸۶	۰/۰۱۴۲	۰/۴۶۷۹	۲/۲۲۴۱	۰/۰۳۷
۲	Jinadu, Oluwafemi, Soyinka & Akanfe (2017)	۰/۱۲۵	۰/۰۱۴۵	۰/۴۰۷۴	۲/۸۰۷۲	۰/۰۰۳۷
۳	Brochet, Jagolinzer, & Riedl (2013)	۰/۰۰۲	۰/۰۴۱۷	۰/۵۳۰۴	۲/۵۰۷۵	۰/۰۳۴
۴	Cascino& Gassen (2015)	۰/۰۲۱	۰/۰۲۸۸	۰/۴۲۵۱	-۲/۴۵۹۱	۰/۰۳۷۴
۵	Chen, Young, & Zhuang (2013)	۰/۱۵۶	۰/۰۷۸۰	۰/۷۵۹۴	۲/۸۲۹۴	۰/۰۳۲
۶	Glaum, Schmidt, Street & Vogel (2013)	۰/۰۰۷	۰/۰۶۵۱	۰/۴۶۳۳	۲/۰۶۳۴	۰/۰۳۰۱
۷	Petaibanlue, Walker & Lee (2015)	۰/۰۲۵	۰/۰۴۲۷	۰/۴۵۹۶	۲/۰۵۹۶	۰/۰۰۰۰
۸	Tan, Wang& Welker (2011)	۰/۰۷۱	۰/۰۹۱۹	۰/۴۱۴۸	۲/۸۱۰۸	۰/۰۳۷۴
۹	Yip & Young, (2012)	۰/۰۰۸	۰/۰۱۴۸	۰/۴۷۳۶	۲/۵۲۰۶	۰/۰۲۹۸
۱۰	Lang & Stice-Lawrence (2015)	۰/۰۲۹	۰/۰۲۴۶	۰/۴۰۳۶	۲/۳۱۳۷	۰/۰۳۴۱

در جدول ۲ خلاصه اطلاعات مربوط به فراتحلیل بر روی پژوهش های نمونه ارائه شده است. در تمامی ۱۰ مطالعه مورد بررسی، اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکتها با اطمینان ۹۹ درصد معنادار بوده است.

جدول ۳. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه اول

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری
کل	۱۰	۰/۹۶۰	۰/۰۵۱	۱/۱۷۱	۶/۵۷۳	۰/۰۰۰	۰/۳۲۴	۹	۱/۰۰۰

جدول ۳ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۹۶۰ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۹۶۰) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها مؤثر می‌باشد.

با توجه به جدول ۳ مقدار آماره Q (۰/۳۲۴) با درجه آزادی (۹) معنادار نیست ($p < ۰/۰۰۱$) که حاکی از همگون بودن اندازه اثرها است. بنابراین، توصیه صاحب نظران فراتحلیل، استفاده از نتایج مدل اثر ثابت است. مقدار اندازه اثر مدل اثر ثابت برابر با (۰/۹۶۰) که به لحاظ آماری معنادار است ($Z=6573$, $p < ۰/۰۰۱$). می‌توان با بیش از ۹۵ درصد اطمینان آماری گفت که پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأثیر مثبت دارد و میزان تأثیر آن ۰/۹۶۰، که به لحاظ اندازه مقدار آن زیاد است.

با نتایج به دست آمده از جدول ۳ نتیجه می‌گیریم که فرض H_0 رد می‌شود.

جدول ۴. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بیخطر) کلاسیک

۲/۹۷۵۷۲	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۰۰	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۵	آلفا
۲	باقیمانده (دنباله)
۱/۹۵۹۹۶	برای آلفا
۱۰	تعداد مطالعات مشاهده شده
۱۱۴۰	تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می‌رساند

با توجه به داده‌های جدول ۴، باید تعداد ۱۱۴۰ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۱۴۰ مطالعه دیگر انجام گیرد تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل‌ها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات و نتایج به دست آمده در این پژوهش را نشان می‌دهد. تعداد ۱۱۴۰ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۳.۱.۵. آزمون فرضیه دوم

فرضیه دوم: حجم نمونه و روش آماری رابطه پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تعدیل می‌کند.

جدول ۵. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه دوم (حجم نمونه)

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری	مجذور I (I ²)
کل	۱۰	۰/۶۰۲	۷/۲۹۳	۳/۵۶۰	۰/۰۰۰	۴۳/۴۷۹	۹	۰/۰۰۰	۷۹/۳۰۰

جدول ۵ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۶۰۲ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد

نقطه‌ای به دست آمده (۰/۶۰۲) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها مؤثر می‌باشد.

در حالت کلی که در جدول ۵ ارائه شده است. مقدار آماره Q (۴۳/۴۷۹) با درجه آزادی (۹) معنادار است (p < ۰/۰۰۱) که حاکی از نا همگون بودن اندازه اثرها است. بنابراین، توصیه صاحب نظران فراتحلیل، استفاده از نتایج مدل اثر تصادفی است. در واقع این آزمون به ما می‌گوید که اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها، به شدت به لحاظ ویژگی‌ها و مشخصات مطالعات متفاوت است و در این وضعیت باید از متغیرهای تعدیل گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوت‌ها استفاده شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت جامعه آماری اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها را تعدیل می‌کند.

جدول ۶. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه دوم (روش آماری)

شاخص آماره	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z معناداری	مقدار Q آزادی	درجه معناداری	مجذور I ²
کل	۱۰	۰/۲۷۶	۰/۱۳۲	۰/۵۷۸	۳/۴۱۳	۴۰/۲۹۱	۹	۷۷/۶۶۲

جدول ۶ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۲۷۶ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۲۷۶) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد کم می‌باشد. پس در مجموع

باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکتها مؤثر می باشد.

در حالت کلی که در جدول ۶ ارائه شده است. مقدار آماره $Q(40/291)$ با درجه آزادی (۹) معنادار است ($p < 0/001$) که حاکی از نا همگون بودن اندازه اثرها است. بنابراین، توصیه صاحب نظران فراتحلیل، استفاده از نتایج مدل اثر تصادفی است. در واقع این آزمون به ما می گوید که اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکتها، به شدت به لحاظ ویژگیها و مشخصات مطالعات متفاوت است و در این وضعیت باید از متغیرهای تعدیل گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوتها استفاده شود. با توجه به اینکه معیارهای متفاوتی برای روش آماری مانند t -test analyses و Pearson Correlation و regression در نظر گرفته شده است می توان نتیجه گرفت این معیارها اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکتها را تعدیل می کند.

با نتایج به دست آمده از جدول ۵ و جدول ۶ نتیجه می گیریم که فرض H_0 رد می شود.

۵,۳. سوء گیری (تورش) انتشار فرضیه سوم

جدول ۷. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بیخطر) کلاسیک

۱/۱۱۹۳۲	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۰۰	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۵	آلفا
۲	باقیمانده (دنباله)
۱/۹۵۹۹۶	برای آلفا
۱۰	تعداد مطالعات مشاهده شده
۱۰۰۰	تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می رساند

با توجه به داده های جدول ۷ باید تعداد ۱۰۰۰ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۰۰۰ مطالعه دیگر انجام گیرد

تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل‌ها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات و نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش را نشان می‌دهد. تعداد ۱۰۰۰ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۱.۳.۵. آزمون فرضیه سوم

فرضیه سوم: نحوه محاسبه قابلیت مقایسه گزارشگری مالی رابطه پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی را تعدیل می‌کند.

جدول ۸. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه سوم

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری	مجذور I (I ²)
کل	۱۰	۱/۷۳۶	۰/۶۳۴	۴/۷۴۹	۱/۰۷۴	۰/۲۸۳	۲/۳۵۶	۹	۰/۹۸۵	۰/۰۰۰

جدول ۸ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی در نمونه مورد پژوهش معادل ۱/۷۳۶ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت تأثیر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به‌دست‌آمده (۱/۸۳۶) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی مؤثر باشد.

در حالت کلی که در جدول ۸ ارائه شده است. مقدار آماره Q (۲,۳۵۶) با درجه آزادی (۹) و ($p < ۰/۰۰۱$) معنادار نیست که با اطمینان ۹۹ درصد فرض صفر مبنی بر همگن بودن مطالعات انجام شده رد نشده و فرض ناهمگونی میان پژوهش‌ها تأیید نمی‌شود. در واقع این آزمون به ما می‌گوید که رابطه بین پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی، به‌لحاظ ویژگی‌ها و مشخصات مطالعات متفاوت نیست و در این متغیرهای تعدیل‌گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوت‌ها استفاده نمی‌شود. بنابراین نحوه محاسبه قابلیت مقایسه

گزارشگری مالی رابطه پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی را تعدیل نمی‌کند.

با نتایج به دست آمده از جدول ۸ نتیجه می‌گیریم که فرض H_0 پذیرفته می‌شود.

۵.۴. سوء گیری (تورش) انتشار فرضیه چهارم

جدول ۹. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بیخطر) کلاسیک

مقدار برای مطالعات مشاهده شده	۹/۵۸۵۹۶-
مقدار برای مطالعات مشاهده شده	۰/۰۰۰
آلفا	۰/۰۵
باقیمانده (دنباله)	۲
برای آلفا	۱/۹۵۹۹۶
تعداد مطالعات مشاهده شده	۱۵
تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می‌رساند	۱۵۰۰

با توجه به داده‌های جدول ۹، باید تعداد ۱۵۰۰ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۵۰۰ مطالعه دیگر انجام گیرد تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل‌ها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات و نتایج به دست آمده در این پژوهش را نشان می‌دهد. تعداد ۱۵۰۰ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۵،۴،۱. آزمون فرضیه چهارم

فرضیه چهارم: پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأثیر دارد.

جدول ۱۰. خلاصه اطلاعات مربوط به فراتحلیل بر روی پژوهشهای نمونه

ردیف	نویسنده	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	z-value	p-value
۱	Alexandre & Clavier (2017)	۰/۰۶۶۷	۰/۰۰۹۳	۰/۳۵۲۰	۲/۵۴۹۶	۰/۰۱۰۸
۲	Beneish, Miller & Yohn (2015)	۰/۰۶۶۷	۰/۰۰۹۳	۰/۳۵۲۰	۲/۵۴۹۶	۰/۰۱۰۸
۳	Christensen, Hail & Leuz (2013)	۰/۰۶۶۷	۰/۰۰۹۳	۰/۳۵۲۰	۲/۵۴۹۶	۰/۰۱۰۸
۴	Daske, Hail, Leuz & Verdi (2013)	۰/۰۳۱۲	۰/۰۰۱۹	۰/۳۵۰۳	۲/۳۹۰۰	۰/۰۱۶۹

۰/۰۱۰۸	۲/۵۴۹۶	۰/۳۵۲۰	۰/۰۰۹۳	۰/۰۶۶۷	DeFond, Hung & Li (2011)	۵
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	DeFond, Hu, Hung, & Li (2012)	۶
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	Drake, Myers, & Yao (2010)	۷
۰/۰۱۰۸	۲/۵۴۹۶	۰/۳۵۲۰	۰/۰۰۹۳	۰/۰۶۶۷	Florou & Pope (2012)	۸
۰/۰۱۰۸	۲/۵۴۹۶	۰/۳۵۲۰	۰/۰۰۹۳	۰/۰۶۶۷	Gordon, Loeb, & Zhu (2012)	۹
۰/۰۱۰۸	۲/۵۴۹۶	۰/۳۵۲۰	۰/۰۰۹۳	۰/۰۶۶۷	Hong, Hung, & Lobo (2014).	۱۰
۰/۰۱۰۸	۲/۵۴۹۶	۰/۳۵۲۰	۰/۰۰۹۳	۰/۰۶۶۷	Lang & Stice-Lawrence (2015)	۱۱
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	Lepone & Wong (2018)	۱۲
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	Muller III, Riedl, & Sellhorn (2011).	۱۳
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	Panaretou, Shackleton & Taylor (2013)	۱۴
۰/۰۱۶۹	۲/۳۹۰۰	۰/۳۵۰۳	۰/۰۰۱۹	۰/۰۳۱۲	Yu & Wahid (2014)	۱۵

بر طبق جدول ۱۰ در تمامی ۱۵ مطالعه مورد بررسی، اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار با اطمینان ۹۹ درصد معنادار بوده است.

جدول ۱۱. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه چهارم

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری
کل	۱۵	۰/۵۳۰	۰/۳۰۰	۰/۹۲۲۵	۹/۵۱۴	۰/۰۰۰۰	۱/۴۷۳	۱۴	۱/۰۰۰

جدول ۱۱ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۵۳۰ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت تأثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و بر نقدینگی بازار تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۵۳۰) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر بر نقدینگی بازار شرکت‌ها مؤثر می‌باشد.

باتوجه به جدول ۱۱ مقدار آماره Q (۱/۴۷۳) با درجه آزادی (۱۴) معنادار نیست ($p < ۰/۰۰۱$) که حاکی از همگون بودن اندازه اثرها است. بنابراین، توصیه صاحب نظران فراتحلیل، استفاده از

نتایج مدل اثر ثابت است. مقدار اندازه اثر مدل اثر ثابت برابر با (۰/۵۳۰) که به لحاظ آماری معنادار است ($z=9.514$, $p<0/001$). می توان با بیش از ۹۵ درصد اطمینان آماری گفت که پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأثیر مثبت دارد و میزان تأثیر آن ۰/۵۳۰، که به لحاظ اندازه مقدار آن زیاد است.

با نتایج به دست آمده از جدول ۱۱ نتیجه می گیریم که فرض H_0 رد می شود.

جدول ۱۲. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بیخظر) کلاسیک

۰/۱۹۳۱۴	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۰۰	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۵	آلفا
۲	باقیمانده (دنباله)
۱/۹۵۹۹۶	برای آلفا
۱۵	تعداد مطالعات مشاهده شده
۱۱۰۴	تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می رساند

با توجه به داده های جدول ۱۲ باید تعداد ۱۱۰۴ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۱۰۴ مطالعه دیگر انجام گیرد تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل ها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات و نتایج به دست آمده در این پژوهش را نشان می دهد. تعداد ۱۱۰۴ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۱. ۵. ۵. آزمون فرضیه پنجم

فرضیه پنجم: حجم نمونه و روش آماری رابطه پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و نقدینگی بازار را تعدیل می کند.

جدول ۱۳. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه پنجم (حجم نمونه)

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری	مجذور $I(I^2)$
کل	۱۵	۰/۹۲۱	۰/۳۸۶	۲/۱۹۸	۰/۱۸۵	۰/۸۵۴	۴/۳۳۰	۱۲	۰/۹۷۷	۰/۰۰۰

جدول ۱۳ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۹۲۱ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۹۲۱) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار مؤثر می‌باشد.

طبق جدول ۱۳، مقدار آماره Q (۴/۳۳۰) با درجه آزادی (۱۲) معنادار نیست. ($p < ۰/۰۰۱$) که با اطمینان ۹۹ درصد فرض صفر مبنی بر همگن بودن مطالعات انجام شده رد نشده و فرض ناهمگونی میان پژوهش‌ها تأیید نمی‌شود. در واقع این آزمون به ما می‌گوید که رابطه بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار، به لحاظ ویژگی‌ها و مشخصات مطالعات متفاوت نیست و در این متغیرهای تعدیل گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوت‌ها استفاده نمی‌شود. بنابراین جامعه آماری اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار را تعدیل نمی‌کند. با نتایج به دست آمده از جدول ۱۳ نتیجه می‌گیریم که فرض H_0 پذیرفته می‌شود.

جدول ۱۴. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه پنجم (روش آماری)

شاخص آماری	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری	مجذور $I(I^2)$
کل	۱۵	۰/۶۵۴	۰/۲۹۱	۱/۴۶۸	۱/۰۳۰	۰/۳۰۳	۱/۸۴۹	۱۳	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰

جدول ۱۴ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۶۵۴ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر

نقدینگی بازار تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۶۵۴) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار مؤثر می‌باشد.

در حالت کلی که در جدول ۱۴ ارائه شده است. مقدار آماره Q (۱/۸۴۹) با درجه آزادی (۱۳) معنادار نیست. ($p < 0/001$) که با اطمینان ۹۹ درصد فرض صفر مبنی بر همگن بودن مطالعات انجام شده رد نشده و فرض ناهمگونی میان پژوهش‌ها تأیید نمی‌شود. در واقع این آزمون به ما می‌گوید که رابطه بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار، به لحاظ ویژگی‌ها و مشخصات مطالعات متفاوت نیست و در این متغیرهای تعدیل گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوت‌ها استفاده نمی‌شود. بنابراین روش آماری اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار را تعدیل نمی‌کند. با نتایج به دست آمده از جدول ۱۳ و ۱۴ نتیجه می‌گیریم که فرض H_0 پذیرفته می‌شود.

۵.۶. سوء گیری (تورش) انتشار فرضیه ششم

جدول ۱۵. محاسبات N ایمن از خطا (تعداد ناکامل بی خطر) کلاسیک

۰/۷۴۴۴۷	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۰۰	مقدار برای مطالعات مشاهده شده
۰/۰۵	آلفا
۲	باقیمانده (دنباله)
۱/۹۵۹۹۶	برای آلفا
۱۴	تعداد مطالعات مشاهده شده
۱۰۰۷	تعداد مطالعات گم شده که مقدار را به آلفا می‌رساند

با توجه به داده‌های جدول ۱۵، باید تعداد ۱۰۰۷ مطالعه دیگر به مطالعات اضافه و بررسی شود تا مقدار P دو دامنه از ۰/۰۵ تجاوز نکند. این بدین معنی است که باید ۱۰۰۷ مطالعه دیگر انجام گیرد تا در نتایج نهایی محاسبات و تحلیل‌ها خطایی رخ دهد و این نتیجه دقت و صحت بالای اطلاعات

و نتایج به دست آمده در این پژوهش را نشان می‌دهد. تعداد ۱۰۰۷ مورد مطالعه فاصله از خطا مقدار مناسب و قابل توجهی است.

۱. ۶. ۵. آزمون فرضیه ششم

فرضیه ششم: نحوه محاسبه نقدینگی بازار رابطه پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند.

جدول ۱۶. نتایج تلفیق و همگنی اندازه اثر فرضیه ششم

شاخص آماري	تعداد	اندازه اثر	حد پایین	حد بالا	مقدار Z	معناداری	مقدار Q	درجه آزادی	معناداری	مجذور I^2
کل	۱۵	۰/۷۴۵	۰/۳۲۷	۱/۶۹۹	۰/۷۰۰	۰/۴۸۴	۳/۳۹۰	۱۳	۰/۹۹۶	۰/۰۰۰

جدول ۱۶ نشان می‌دهد که میانگین اندازه اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار در نمونه مورد پژوهش معادل ۰/۷۴۵ می‌باشد. چون این اندازه برآورد شده در محدوده اطمینان است، لذا باید گفت اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأیید می‌شود. لازم به ذکر است برآورد نقطه‌ای به دست آمده (۰/۷۴۵) بر مبنای معیار کوهن حاکی از اثر در حد زیاد می‌باشد. پس در مجموع باید گفت پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار مؤثر می‌باشد.

در حالت کلی که در جدول ۱۶ ارائه شده است. مقدار آماره Q (۳/۳۹۰) با درجه آزادی (۱۳) معنادار نیست. ($p < ۰/۰۰۱$) که با اطمینان ۹۹ درصد فرض صفر مبنی بر همگن بودن مطالعات انجام شده رد نشده و فرض ناهمگونی میان پژوهش‌ها تأیید نمی‌شود. در واقع این آزمون به ما می‌گوید که رابطه بین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار، به لحاظ ویژگی‌ها و مشخصات مطالعات متفاوت نیست و در این متغیرهای تعدیل گر برای مشخص کردن واریانس و محل این تفاوت‌ها استفاده نمی‌شود. بنابراین نحوه محاسبه نقدینگی بازار اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار را تعدیل نمی‌کند. با نتایج به دست آمده از جدول ۱۶

نتیجه می‌گیریم که فرض H_0 پذیرفته می‌شود. نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش در جدول ۱۷ به طور خلاصه ارائه شده است.

جدول ۱۷. نتیجه‌گیری فرضیه‌های ارائه شده در پژوهش

فرضیه‌ها	اندازه اثر	نتیجه آزمون فرضیه
فرضیه اول پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأثیر دارد. حجم نمونه و روش آماری رابطه پذیرش	۱,۱۴۵	تایید فرضیه
فرضیه دوم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تعدیل می‌کند. نحوه محاسبه قابلیت مقایسه گزارشگری مالی رابطه	۰,۸۶۷۹	تایید فرضیه
فرضیه سوم پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها را تعدیل می‌کند.	۰,۸۷۴۲	رد فرضیه
فرضیه چهارم پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر نقدینگی بازار تأثیر دارد. حجم نمونه و روش آماری رابطه پذیرش	۰,۸۰۸۶	تایید فرضیه
فرضیه پنجم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند. نحوه محاسبه نقدینگی بازار رابطه پذیرش	۰,۸۴۵۶	رد فرضیه
فرضیه ششم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند.		رد فرضیه

۶. بحث و نتیجه‌گیری

۱.۶. فرضیه اول

فرضیه اول: پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تأثیر دارد.

در تفسیر این فرضیه می‌توان گفت که با پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، یک شرکت می‌تواند صورت‌های مالی خود را با اصول مشابه به شرکت‌های رقیب خارجی ارائه کند. در

نتیجه قابلیت مقایسه بین اطلاعات این شرکت‌ها وجود داشته و علاوه بر آن شرکت‌های مادری که شرکت‌های تابعه آن‌ها در سایر کشورهایی وجود دارند که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالیرا پذیرفته‌اند قادر خواهند بود تا یک زبان مشترک حسابداری داشته‌باشند. همچنین به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌تواند برای شرکت‌هایی که قصد افزایش سرمایه‌گذاری خارجی خود را دارند، سودمند باشد در حقیقت استانداردهای بین‌المللی، با اندازه‌گیری دقیق‌تر ارقام حسابداری و افشای بهتر معاملات حسابداری که نتیجه آن کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین تهیه‌کنندگان و استفاده‌کنندگان از اطلاعات مالی است، به‌عنوان شکل بهتری از رویه گزارشگری مالی تلقی گردد. با استفاده از یک طرح تفاوت در تفاوت، دریافتند که پس از اتخاذ استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی، بازده سهام محلی به میزان بیشتر و سریع‌تر با اطلاعات جهانی ادغام شده‌است. تأثیر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالیدر کشورهایی که رشد بیشتری در مقایسه حسابداری دارند و برای شرکت‌هایی که دارای افزایش بیشتر در مالکیت خارجی هستند بیشتر است. با پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مربوط بودن اطلاعات افزایش می‌یابد سودها به‌موقع شناسایی می‌شوند. این فرضیه با نتایج پژوهش کرمی و همکاران (۱۴۰۰) همخوانی دارد.

۲.۶. فرضیه دوم

حجم نمونه و روش آماری اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی شرکت‌ها تعدیل می‌کند.

در تفسیر این فرضیه می‌توان گفت که نیاز به یک چارچوب مفهومی، شامل ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری، برای تهیه گزارش‌های با کیفیت حسابداری، ضروری است تا مقایسه پذیری در سطح بین‌المللی را برای ذی‌نفعان اصلی خود، یعنی سرمایه‌گذاران و اعتبار دهندگان، تضمین کند. در صورت استفاده از استانداردهای یکنواخت گزارشگری مالی، به‌سادگی می‌توان وضعیت مالی شرکت‌های سراسر دنیا را با یکدیگر مقایسه کرد و از پیچیدگی و هزینه‌ی روش‌های متفاوت پرهیز

کرد. اگرچه قابلیت مقایسه در استانداردهای ملی هر کشور نیز وجود دارد، مقایسه پذیری جهانی، نیاز حیاتی بازار، محققان و سرمایه‌گذاران است که این نیازها با استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تا حدی برطرف شود. پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باعث کاهش همواره‌سازی درآمدها و مدیریت سود می‌شود و این تأثیر در کشورهایی با سطح افشای بالاتر تشدید می‌شود. این فرضیه با نتایج پژوهش اسدی نهاری و همکاران (۱۳۹۸) همخوانی دارد.

۳.۶. فرضیه سوم

نحوه محاسبه قابلیت مقایسه گزارشگری مالی اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند.

در تفسیر این فرضیه می‌توان گفت که نقدینگی و سودآوری به‌طور معکوس با هم رابطه دارند. زمانی که نقدینگی افزایش می‌یابد سودآوری کاهش می‌یابد و برعکس. در صورتی که اطلاعات یک واحد گزارشگر با اطلاعات سایر واحدهای گزارشگر و همچنین اطلاعات سایر دوره‌های زمانی واحد گزارشگر قابل مقایسه باشند. سودمندی آنها افزایش می‌یابد. ثبات رویه نیز یکی از جنبه‌های قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری بوده که منجر به بهبود قابلیت مقایسه اطلاعات و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌گردد. استفاده با ثبات از روش‌های حسابداری حاوی اطلاعات مقایسه‌ای است که یک مبنایی برای مشارکت کنندگان بازار جهت درک عملکرد بنیادی شرکت و اخذ تصمیم‌های سرمایه‌گذاری فراهم می‌کند. نپذیرفتن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی منجر به به نداشتن دسترسی واحدهای اقتصادی به بازارهای جهانی، کاهش رقابت پذیری و نیز بی میلی سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری شده و مانعی برای توسعه کشورها محسوب می‌شود. این فرضیه با نتایج پژوهش رحمانی و همکاران (۱۳۹۹) همخوانی دارد.

۴.۶. فرضیه چهارم

پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر نقدینگی بازار تأثیر دارد.

در تفسیر این فرضیه می‌توان گفت که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، سبب ارائه اطلاعات مالی صحیح‌تر، جامع و به وقع می‌شود که این خود باعث ارزشیابی آگاهانه‌ای از بازارهای

سرمایه و موجب و موجب کاهش ریسک برای سرمایه‌گذاران می‌شود. پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مبادله بین دو نقطه جهان را آسان می‌کند. شرکت‌هایی که برای اولین بار اقدام به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی کرده‌اند، افزایش چشمگیری را در ارزش و نقدینگی بازار خود را تجربه کرده‌اند. به کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باعث افزایش کیفیت گزارشگری مالی، همبستگی، مقادیر حسابداری؛ ارزش شرکت و رابطه بازدهی و ارزش بازار شرکت‌ها، افزایش قدرت تصمیم‌گیری، از سوی استفاده‌کنندگان اطلاعات، افزایش حجم معاملات سهام شرکت‌ها و افزایش قابلیت مقایسه خواهد شد. ارتقای کیفیت گزارشگری و صرفه‌جویی در زمان به‌عنوان فرصت‌ها و استفاده از ارزش‌های منصفانه، شرایط نامشابه اقتصادی و سیاسی و رعایت نشدن منافع همه گروه‌های ذینفع به‌عنوان چالش‌های استانداردهای بین‌المللی حسابداری از دیگر موارد مطرح است. این فرضیه با نتایج پژوهش ناظمی هرندی (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

۵.۶. فرضیه پنجم

حجم نمونه و روش آماری اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند.

پژوهش‌های مورد بررسی این مساله را مورد تایید قرار داده‌اند که در تعداد شرکت‌ها و روش‌های آماری انجام شده این نتایج ممکن است متفاوت باشد و در واقع این دو عامل نتایج را تحت تأثیر قرار داده‌اند. این فرضیه با نتایج پژوهش حقیقی طلب و همکاران (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

۶.۶. فرضیه ششم

نحوه محاسبه نقدینگی بازار اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر نقدینگی بازار را تعدیل می‌کند.

در تفسیر این فرضیه می‌توان گفت که شفافیت در افشای اطلاعات مالی با پذیرش استانداردهای افزایش می‌یابد. افشای بیشتر موجب کاهش مشکل انتخاب معکوس و افزایش نقدشوندگی در نتیجه کاهش هزینه سرمایه سهام از طریق کاهش هزینه مبادله و یا افزایش تقاضای اوراق بهادر شرکت‌ها می‌شود. این فرضیه با نتایج پژوهش یاری (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

۷.۶. پیشنهادات

به حسابرسان پیشنهاد می‌شود به ثبات رویه شرکت‌ها توجه بیشتری نموده و در صورتی که شرکتی با کاهش ثبات رویه مواجه شده، رسیدگی‌ها را با حساسیت و دقت بالاتری انجام دهند. همچنین به سازمان حسابرسی به‌عنوان مرجع تدوین استانداردهای حسابداری ملی پیشنهاد می‌گردد به‌منظور افزایش شفافیت اطلاعات حسابداری، اهمیت بیشتری به رویکرد مبتنی بر قواعد در استاندارد گذار بدهد.

به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی پیشنهاد می‌گردد به‌منظور کاهش ریسک نقدینگی (عدم تقارن اطلاعات) سعی کنند در تحلیل شرکت‌ها به تحلیل صنعت مربوطه و سایر شرکت‌های صنعت پرداخته و به مقایسه اطلاعات شرکت‌های یک صنعت با همدیگر بپردازند.

به تدوین‌کنندگان مقررات و استانداردهای حسابداری و همچنین بورس اوراق بهادار پیشنهاد می‌گردد به‌منظور کاهش ناقرینگی اطلاعات و کاهش امکان استفاده از اطلاعات خصوصی به ویژگی قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری بیش از پیش توجه بیشتری نموده تا ضمن ایجاد سهولت در تخصیص منابع و افزایش حجم معاملات و نقدینگی در بازار سرمایه، موجبات اطمینان سرمایه‌گذاران به گزارشگری مالی را فراهم آورد.

منابع

ابزری، مهدی؛ دستگیر، محسن؛ قلی‌پور، علی. (۱۳۹۶). بررسی و تجزیه و تحلیل روش‌های تأمین مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه بررسی‌های اقتصادی، ۴(۴)، ۷۳-۸۹.

احمدیان، وحید؛ حامدی، میثم؛ نامور، رقیه. (۱۴۰۲). تأثیر اتخاذ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه گزارشگری مالی: شواهد فراتحلیلی. حسابداری مدیریت، ۱۶(۵۶)، ۱۵۱-۱۲۷.

اسدی‌نهری، نادر؛ طالب‌نیا، قدرت‌اله؛ وکیلی‌فرد، حمید رضا؛ رؤیایی، رمضانعلی. (۱۳۹۸). نقش تعدیل‌کننده پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) بر رابطه میان کیفیت سود و هزینه حقوق صاحبان سهام (شواهد تجربی: بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و شرکت

- های سرمایه‌گذاری فعال در بورس اوراق بهادار تهران). دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۸(۳۰)، ۲۶-۱۵.
- بولو، قاسم؛ حساس یگانه، یحیی؛ رهنمای رودپشتی، فریدون؛ چهارمحالی، شهرام. (۱۳۹۶). الگوی رویکرد حسابداران و حسابرسان به استانداردهای حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۹(۳۳)، ۱۲۵-۱۴۸.
- حقیقی طلب، بهاره؛ نصیرزاده، فرزانه؛ حقیقی، ریحانه. (۱۳۹۷). فراتحلیل اثرات پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر بازار سرمایه. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۸(۴)، ۱۹۷-۲۲۲.
- رحمانی، علی؛ ولی زاده لاریجانی، اعظم؛ میرزایی بیرامی، راحله. (۱۳۹۹). استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) و کیفیت گزارشگری مالی. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱۲(۴)، ۵۹-۷۸.
- کریمی، سحر؛ اللهیاری، عباس؛ رضایی، علیرضا. (۱۴۰۰). بررسی روابط بین پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) و حمایت از سرمایه‌گذاران با مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه علمی تخصصی رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۵(۶۶)، ۱۰۳-۱۱۸.
- سعدی، جهانگیر؛ جعفری لاریجانی، علی؛ نسل موسوی، سید حسین. (۱۴۰۳). تأثیر پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر شفافیت مالی، ارزش‌های تایید کنندگی و پیش‌بینی کنندگی. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۱۳(۴۹)، ۱۳۹-۱۵۶.
- طالبی، محمد. (۱۳۷۵). شناخت ابعاد مدیریت نقدینگی در شرکتها. تحقیقات مالی، ۳(۱۱).
- ناظمی هرنندی، محمدحسین. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی بر کیفیت اطلاعات حسابداری. سومین کنفرانس بین‌المللی حسابداری، مدیریت و نوآوری در کسب و کار، کرج، ایران.
- یاری، فاطمه. (۱۳۹۷). استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی) برای بنگاههای کوچک و متوسط. سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و توسعه، تفلیس، گرجستان.

Akisik, O., & Gal, G. (2023). IFRS, financial development and income inequality: An empirical study using mediation analysis. *Economic Systems*, 47(2), 101069.

- Ball, R. (2006). 'International Financial Reporting Standards (IFRS); pros and cons for investors'. *Accounting and Business Research International Accounting Policy Forum*. Vol. 36, No. 1, pp. 5-27.
- Defond, P. D. Skinner. (2000). "Earnings management: reconciling the views of accounting academics, practitioners and regulators". *Accounting Horizons*. pp:235-250.
- De George, E. T., Li, X., & Shivakumar, L. (2016). A review of the IFRS adoption literature. *Review of accounting studies*, 21, 898-1004.
- Drake, M. S., L. A. Myers and L. Yao (2010). Are liquidity improvements around the mandatory adoption of IFRS attributable to comparability effects or to quality effects? Working Paper. SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1466353>.
- ICAEW (2014). 'The Effects of Mandatory IFRS Adoption in the EU: A review of Empirical Research'. London: ICAEW. retrieved 15 November 2016. from <http://www.icaew.com/-/media/corporate/files/technical/effects-of-mandatory-IFRS-adoption-oct2014execsum.ashx>.
- Kouki, A. (2019). Mandatory IFRS adoption, investor protection and earnings management: A data analysis of Germany, France and Belgium listed companies. *International Journal of Accounting & Information Management*. 11 February 2018. At: 01:02 (PT). Pp.1-27.
- Kaliski, S.B. (2001). *Encyclopedia of business and finance*. Macmillan Reference, USA
- Ghouma, G., Becha, H., Kalai, M., Helali, K., & Ertz, M. (2023). Do IFRS disclosure requirements reduce the cost of equity capital? Evidence from European firms. *Journal of Risk and Financial Management*, 16(8), 374.
- Liberati, A; Altman, DG; Tetzlaff, J; Mulrow, C; Gøtzsche, PC; Ioannidis, JPA; Clarke, M; Devereaux, PJ; Kleijnen, J; Moher, D (2009). "The PRISMA Statement for Reporting Systematic Reviews and Meta-Analyses of Studies That Evaluate Health Care Interventions: Explanation and Elaboration". *PLOS Medicine*. 6 (7): e1000100.
- Moher D, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, Shamseer L, Tetzlaff JM, Akl EA, Brennan SE, Chou R, Glanville J, Grimshaw JM, Hróbjartsson A, Lalu MM, Li T, Loder EW, Mayo-Wilson E, McDonald S, McGuinness LA, Stewart LA, Thomas J, Moher, D; Liberati, A; Tetzlaff, J; Altman, DG (2009). "Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement". *Journal of Clinical Epidemiology*. 62 (10): 1006–1012.
- Moher, D; Liberati, A; Tetzlaff, J; Altman, DG (2010). "Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement". *International Journal of Surgery*. 8 (5): 336–341.

Neel, M. (2017). 'Accounting comparability and economic outcomes of mandatory IFRS adoption'. *Contemporary Accounting Research*, Vol. 34, No. 1, pp. 658-90.

Opare, S., Houqe, M. N., & Van Zijl, T. (2021). Meta-analysis of the Impact of Adoption of IFRS on Financial Reporting Comparability, Market Liquidity, and Cost of Capital. *Abacus*, 57(3), 502-556.

Shibly, F. B. and P. Dumontier (2014). Investigating the role of information environment in EU capital markets: The case of IFRS and MAD. Conference presentation at the 37th Annual Congress in Tallinn, Estonia, European Accounting Association, 21-23 May.